ޖުމްހޫރިއްޔާއި ޑިމޮކްރަސީ

ތިރީގައި މިގެންދަނީ 1997 ވަނަ އަހަރު، އާދެ! މިހާ 12 އަހަރު ކުރިން، ޖުމްހޫރީ ދުވަސް ފާހަގަ ކުރުމުގެ ގޮތުން ބާއްވާ ޙަފްލާ ޖަލްސާގައި، ވާހަކަ ދެއްކެވުމުގެ ދައުރުވެރިކަން، މި މަޖައްލާއަށް ހުށަހަޅާ ޤަރ. ރަސްމީ ބަޔާނު ދެއްކެވި ތަޤްރީރެވެ.

2009 ވަނަ އަހަރުގެ ޖުމްހޫރީ ދުވަހާއި ދިމާކޮށް، މި ތާރީޚީ ތަޤްރީރު ހިމެނުމުގެ މައިގަނޑު ދެ ސަބަބު ވެއެވެ. މިއީ ވަގުތުން އަޅުގަނޑާއި ބީ.ބީ އިން ދުވަހު ދައުލަތު ޖަލްސާއެއްގައި، 1970 ގެ އަހަރުތަކުގައި ރައީސްކަން ކުރެއްވި އިބްރާހީމް ނާޞިރުގެ ނަން ގެނެސް ދައުލަތުގެ ޖަލްސާއެއް. ދައުރުތަކުގެ މިން ބާރު ވަކި ކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ޖަލްސާއެވެ. އަދި މިހާރު މި ދައުލަތުން ސިޔާސީ އާއިލާ ފުރުޞަތު ކުރިންނެވެ. އެ ދުވަސް ވަރު، އިބްރާހީމް ނާޞިރުގެ ވާހަކަ ސަރުކާރުން އިންތިޚާބު ކުރީގެން ބާރުވާ ޖަލްސާ ތިބެގައި ނަމުގައި ނަގަންނެވެ. އަދި މިން ބާރުގެ ވަކި ކުރުމުގެ ވާހަކަ މިފަދަ ޖަލްސާގައި ކުރެއްވުމަކީ އަޑުއިވިގެން ދިޔަ ކަމެވެ. ދެން ދުވަސް ބޮޑު ތަޤްރީރު ސިޔާސީ އާއިލާގެ ބައިބަލައިގަތުމުން ވިސްނާ މިންވަރު ދިވެހިން ސިޔާސީ ތަރައްޤީގެ ބާރު، ބަދަލު ދިވެހިރާއްޖެ ތަޤްރީރަށް ފެށި ތަރައްޤީގެ ތާރީޚަށް ދިމާވާ ގޮތް ތަމްރީން ޖަލްސާގެ ނަމުގައި ކަމުގެ ހުރިހާ މަރުޙަލާތަކެއް ތާރީޚުގެ ތެރޭގައި ނަހަމަކަމާއި ފެނިގެން ދިޔަ ކަމެވެ. މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއް ބޮޑު ތަޤްރީރުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެމެވެ. ރައީސް އިބްރާހީމް ނާޞިރު ވިދާޅުވި އަދި ކަމުގެ ވާހަކަ ނުވަތަ އިދާރީ ބާރުތަކުގެ ވާހަކަ މިފަދަ ވާހަކައެއްގެ ތެރޭގައި ހިމަނާފައި ވިސްނާލެވޭނެ ހަމަ ވީ މަސައްކަތެވެ. -- އެޑިޓަރ --

بسم الله الرحمن الرحيم

އިންސާނުންގެ މެދުގައި ކަންތައްތައް ކުރުން އޮތީ މަޝްވަރާގެ މަތިންކަން އަންގަވާ މާތް الله ސުބްޙާނަހޫ ވަތަޢާލާއަށް ޙަމްދުކުރަން. އަދި ޝަރަފުގެ މަތިވެރި ރަސޫލާ، އަދި އެކަލޭގެފާނުގެ އާލުއަސްޙާބުގެ މަތީގައި އަދި ޖަމާޢަތުގެ އެހެނިހެން ބޭފުޅުންގެ ތެރޭގައި ޝަރަފުވެރިކަމާއި ބަރަކާތް ކުރެއްވުން އެދި ސަލާމާއި ސަލަވާތް ދެއްވުމަށް އަދި ދުޢާ ކުރަން.

ދިވެހިޖުމްހޫރިއްޔާގެ މި ދައުރުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު އަމީން ދީދީ، ދައުލަތުގެ އިސްވެރި ވަޒީރުން، ހާޒިރުވެ ވަޑައިގެންނެވި މަޖިލީހުގެ ބޭފުޅުން އަދި އެހެނިހެން ބޭފުޅުން މި ޖަލްސާގައި ބައިވެރިވެ ވަޑައިގެންނެވި އެންމެހާ ބޭފުޅުން.

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދުވަސް ޖުމްހޫރިއްޔާއަކަށް ވީތާ އަހަރު ފުރުމުގެ ގޮތުން މި ބާއްވާ މިއުޅުމުގެ ޖަލްސާގައި، އަޅުގަނޑު ވާހަކަ ދެއްކުމަށް ފުރުޞަތު ދެއްވި ބޭފުޅުންނަށް އަޅުގަނޑުގެ ޝުކުރު އަދާކުރަން.

ޝަރުޢީ ވެރިކަމެއް! 1968 ވަނަ އަހަރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަން ފާޑަށްވުރެން ދިޔަ ވިޔަސް ތަރަށްޤީގެ ބާރު ޖުމްހޫރީ ވެރިކަމަށް ބަދަލުކުރުމަށް ޤާނޫނުއަސާސީ ވަރަށް ފުރިހަމަ ގޮތެއްގައި ބަދަލުކުރެވުނެވެ. ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ވެރިން، ބަދަލުވުމުގެ އެ އަސާސީ އުސޫލުތަކަށް ދަށުން ސިޔާ ގެންގުޅުން. ތާރީޚުގެ ތެރޭގައި ރައީސް އަހަރަކު ރައްޔިތުން އާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި، ރައީސް ހޮވުމުގެ ދުވަސްވަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މިލިޔަން އަހަރު. އަދި ކުރިން، ރައްޔިތުން ރައީސް ހޮވާ ޖަލްސާގެ ތެރެއިން ބާރުތަކުގެ ބަދަލުތަކެއް ގެނެވުނެވެ.

އަދި ދިވެހިން، ޖުމްހޫރީ ރިޔާސީ ވެރިކަމުގެ ވާހަކަތަކެއް، ދިވެހިންގެ ހިތްތަކުގައި، ޒާތީ ޖުމްހޫރީ ސިޔާސަތުގެ ބަދަލުތަކެއް، ޖުމްހޫރިއްޔާ ބައްޓަންކުރި ގޮތުން ކުރިއެރުމާ ގުޅޭ ވިސްނާ އަޅާ ފާހަގަކުރަން ތާއީދު، ރައްޔިތުން އެކުގައި އިސްލާމީ ރޫޙުގެ މަގުން އިރުޝާދު ހޯދުމަށް ކުރިއަރާ ރައީސް -- އަޅުގަނޑުމެން ވަނީ ޖުމްހޫރިއްޔާ -- ޝަރުޢީ ވެރިކަމާއި ހަމަ އެއްގޮތަށް ތަރައްޤީ ވެގެންނެވެ.

މިހާރުގެ މި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފުރަތަމަ ރައީސް، އަލްއުސްތާޛު އިބްރާހީމް ނާޞިރުގެ ތަޤްރީރު ހިމަނަން.

ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް އެނގިވަޑައިގެންނެވުން ފަދައިން، މި
ހިނގަމުންދާ ޤުރުއާން ދައުރީ، ދިވެހިރާއްޖޭ ދުވަސް ދުވަސް
ޤުރުއާނާ. ފުރަތަމަ ޤުރުއާނާ، ގުޅިގެން މުބާރާތް ދިމާލު
ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި، ޤުރުއާނުގެ ހުރުމަތްތެރިކަން ކުޑަވުން ހިމެނޭ.
ޤުރުއާނުކިޔެވުން ހުރިހާ ޤުރުއާނުކިޔަވާ ބަރަކާތް މަންމަބަފައިން
އާދަޔާ ހިމެނޭ.

އެކީ ޤުރުއާނީ ވެރިކަމާ، ޤުރުއާނުން ދުރަށް ކުރަނިވި،
ޤުރުއާން ކިޔަވާ ޤުރުއާން ހިފާ ވެރިކަމެވެ. މިފަދަ
ވެރިކަމެއް ދުރު އިންސާނީ ޤުރުއާން ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވާ
މުސްލިމުންގެ މައްޗެވެ. އެހެންކަމުން އަދަބުގެ ފާހަގަ މިކަ
ބަލާކުރުން ގެއްލު ކުރިޔަށް ޤުރުއާނުގެ މާނައާ އަދި ސިފަތަކާ
މަޢްލޫމް.

ޤުރުއާނާ އާއި ރިޔާޟަތު ގެ މާނައަކީ ދަރުސް އަޅާލެވުން.
އިނގިރޭސި ބަހުން އެދޭނެކުން ޤުރުއާނާ އަށް މިހާރު
ރިޔާޟަތު އަދާކުރުމުގައި ވަކި ޚާއްޞަ ބައެއް ދު ޚާއްޞަ - އާދޭ!
"ރަސް" އާއި "ޕޮލިޓިކްސް." މިދެ މާނައަކީ ޖުލިޔަސް އޭޒަލްމަން. އާދޭ!
ޤުރުއާނުގެ ޙަރަކާތްތައް! މިޙާލަތު މާނަކުރުމަށް ޤުރުއާނުގެ
ޙަރަކާތް ހިންގުމުގެ ބައިގައި ޤުރުއާން ކިޔާ ވެރިކަމެވެ.

މިދެ ފަންސާސްއަހަރު ޒަރޫރީ ކަރުދާހެއް ބައެއް ޤުރުއާނީ އަދި ޚުދުމުގެ
ސަރުކާރުގައި ވެރިކަން އެކީ މިގޮތަށް! އާދޭ! ވަކި ކަމަކާ ގުޅޭ ގޮތް
ނިންމުން ވަޒީފާގަ، އެއްޗެއްކަން ހުރިހާ ޤުރުއާން އެއްވ އިސްލާމް
މަސްވާރާކުރަ ގޮތް ނިންމުމަށް. އެހެން ގޮތަކަށް ދަންނަވާން ނުވަ،
ސަރުކާރު ހުރިހާ ޤުރުއާނުކިޔަވާ ޤުރުއާނުގެ މަދަރުސާތަށް މިންވަރުން!
އެންމެ ފުރިހަމަ ޤުރުއާނާ އަދި މިހާ!

ނަމަވެސް ތިނެއް އާބާދީ ބޮޑު ވަރަށް މިފަދަ ގޮތަކަށް ޤުރުއާނުގެ
ކިޔެވުމަށް ހިނގަނީ ދުވަސް. ހުރިހާ ޤުރުއާން އާއްމުކޮށް އާއިލާތަކުން
އުނދަގޫ. އަދި ބައިބަލަ ވަރަށް މަސްވަރާ ކިޔަވަން ދުވަސް!
އެހެންކަމުން ދުވަސް ހެދުން އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް ޤުރުއާން ތިމަންނަ
ކިޔަވަން އެމީހުންގެ ތެރެއިން ވަކި ބައިކަށް ހުވަސް! މި ޒަމާނުގައި
ޤުރުއާނާއިން މާނަ ކިޔަވާ ޤުރުއާން ހުވަ ބައިކަށް، ޤުރުއާނުގެ
ޙަރަކާތް ހިންގުމުގެ ބައިގައި ކުރާ ވެރިކަން.
އިނގިރޭސިބަހުން ފަދައިން ރަށްތަކުގެ ތެރޭން، އެންމެ ގިނަ
ދުވަސްވަންދެން ދުރުފުރާވަނީ ވާރުތަވެރިން އެންމެ ރަސްކަން!
ޤުރުއާނާ އަހާއި ވިޔަސް ރަސްކަމުގެ ތަރުތީބު އެތައް ގެތައް.
ރަސްކަމުގައި ޖެހުމަށް ޤުރުއާނުގެ ބޭނުންތައް ހުދު ބަޔާ އެކަންތައްތައް
ކިޔަވާ ކަންކުރުން ޚާއްޞަ ކަމެއް ނުވެ. ރަސްކަމުގެ އިސްލާ މުހިއްމު
ކުރިން ކަމާގުޅޭ ވަކި މަޤްބޫލުކުރެވޭ އިސްލާ މުހިއްމު ނުވޭ.

ހުރިހާ ޤާނޫނު ތަރުޖަމާ ހިންގާ ރަސްކަން ހުއްދަތުގެ މުސްތަޤުބަލް
ވެރިކަމުގައި ޤުރުއާނުގެ ބައިވެރިވުމާ، ޤުރުއާނުގެ މަސައްކަތުގެ
ސަރުކާރު. ޤުރުއާނުގެ ޙަޤީޤަތް ކުރުމުގެ ދެބައިވެރިން، ވެރިކަމުގެ އެއް
ބަޔަކު ކަމުގެ ފަލްސަފާއަށް ފަސްނުޖެހޭ ދުވަސް. އާދޭސް ހުރިހާ ބަޔަކު ރަސްކަމުގެ
ވިޔަސް ގޮތެއް، އާދޭ! ނަސޭހަތްގެ ގޮތެއް މިޔަކަށްވެސް ވާ އެއްކަމެއް.

ކަން މިހެން ހުކުމްގެ ޤާއިމުގެ ތަރުތީބު އާއި ކުރީއްޔާއް ވެރިކަމުގެ
ފާހަގަކުރެވޭ ގޮތުން ބަލާއިރު ސިޔާސީ ވެރިކަމުގެ ހިތްވަރު ހިމެނެއް
ނުކުރާ! ވިޔަސް ވެރިކަމުގައި ރަސްކަމުގެ އަސާސީ އުސޫލުތަކުގެ ޤުރުއާން
ދޮރު، ބަލައިލާއިރު، އެޅުވުމެވެ. ރަސްކަމުގެ ދާއިރާގައި ޝަރީޢަތު އެހެން
ސިޔާސަތު ހުރިކަމުގައި ވިއްސަ ތަޢުލީމް ރަސްކަމުގެ ބައިތުލް،
ރަސްކަމުގެ ވަކި ހަމަތަކާ ވާހަކަ ގޮތަށް ނުވެވޭ. މިހެން ކަންހިނގައި
ހުރުމުގެ ބައިގަ ރަސްރަސް ހަމަތަކާ ހުރުމަކީ ވެރިކަމެއް ވެ.
ރަސްކަމުގެ ފާސާކުރި ވަޢުދު ހަމައެކަނި ހުރަސް އަޅާކުރި ރަސްކަމުގެ
އިލްމާއި ތަރައްޤީ ވެރިކަން.

އެހެންކަމުން، ދުނިޔޭގެ ގިނަ ގައުމުތަކުގައި ރަސްކަމުގެ
ޤުރުއާނުގެ ޤަވާޢިދު ވެރިކަން ބަދަލު ކުރުން ޤާނޫނީ އުސޫލު ބައިގެ
ދުސްތޫރީ އިން. އުސޫލު ބައިގެ ދާއިރާ ޤާނޫނީ ރަސްމީ ތަޢާރަފްކޮށްފައި މަރުކަޒުގެ.
1793 ވަނަ އަހަރު ފަރަންސޭސި އިންޤިލާބުގެ ވެރިކަން ޤުރުއާނާ
އަދަދު ބަދަލުކުރި ރަސްކަމުގެ ދައުލަތުގެ އަމިއްލަ އަދަދުން ބޮޑު
އިސްތިރާތު ބޮޑު އިން، ފަރަންސޭސް ބައިބަލް ޤާނޫނު ވާދީ. އެމެރިކާ
ޤުރުއާނާ އަލުން ޤާއިމު ދުސްތޫރީ ތަރުހީ އުސޫލު ބައިގެ ދާއިރާގެ
ވާ އަޑުއަހާލެވޭ. ރަސްމީކަން އާއި ޓެރަފީ، އަދި މި ސިޔާސީ ވިޔަސް
ވެރިކަމުގެ ޤުރުއާނަށް އެދުމަތު ގިނަ ޒަމާންތަކުގައި މިފަދަ
ކަންތައް ހިނގާދިޔަ. ތަރިހުގައި ޤުރުއާނާ އަދި ފަރަންސާވުމުގައި
އަދި ޚުދުމުޚުތާރު މުސްލިމުން ނުވެ.

ސަރުކާރު ދިވެހިރާއްޖޭ، 1968 ވަނަ އަހަރު ޤުރުއާނުގެ ވެރިކަން ބަދަލު
ވެގެން ދިޔައިރު ވަރަށް އަމާން ކަމާއި ހަމަޖެހުމާ އެކު. އެހެންކަމުން،
އަދުގަނޑު މެންބަރުން ޤުރުއާނުގެ ދުށަހަދާ ބަޔަކު ބޭއްވުމާ ދުރުގަ
އިންސާފު ނުކުރެވުނު! ރާއްޖޭގެ ވަނަ މުއްސަނދި ޤުރުއާނުގެ
ނުން އެއްކޮށް ނިޒާމުގެ ތަޢާރުފަށް ކުރިމަތިވި ނުވާ ބައެއް. ނިޒާމުގެ
މުސްތަޤުބަލް އިންސާފު ކުރިއަށް ބައެއް ދުވަސް އެ ނިޒާމުގެ
ގައުމުން. މިސަބަބުން ހުރި ޤުރުއާނީ ތާރީހުގެ އުފާވެ
އަޅުގަނޑުމެން ހިއްސާ ކުރުމުން ދާއިރާ، ޤުރުއާނުގެ މުސްތަޤުބަލާ
ދުރު ދުރަށް ކުރިއަށް ބޭނުން ތެރެވުމެވެ.
ރަސްކަމާ ހިތްދަތި ޤުރުއާނުގެ ދުވަހު އިންސާނީ ޤުރުއާން
އެކަން ބޭނުންވާ ދަރުމަ ވަންދެން. ސަބަބަކީ، ޤުރުއާނީ
ޤުރުއާނުގެ މަސައްކަތް ހިންގާ ވެރިކަމުގެ ވަޒަން. ވެރިން
ޤުރުއާނުގެ ތަފާސްހިސާބު ފަން ތަނަ ކަން. މި ސަބަބާ ހުރި،

ވެރިންގެ އިދާރާތައް ބަލަހައްޓަން ޖެހޭނީ ރައްޔިތުން އަތު ގައެވެ. މިކަން އިމްތިޙާނު ކުރަން އެބަ ޖުމްހޫރިއްޔާގައި އެބަ ދުވަސްވަރު އައްޔަން ކުރެވޭ ވެރިކަމާ ދޭތެރޭ ރައްޔިތުންގެ ހިއްސާ ހުރޭ! މި ސަވާބަޔާ ހުރި ޖުމްހޫރީ ވެރިކަމުގައި، އިންސާފާއި އިދުލުވެރިކަމުން، އެއްކިބާވާން ދެރެވޭ. ދަސްތޫރު ފުދުގެ ދުރުބަސްތަ ކަޑަވޭ.

ޝައްކެއް ނެތް! ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް މެންބަރުން ހޮވުމަކީ، ރައްޔިތުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއް އަދާކުރުން ބަރާބަރު، އެއްކިބާވާއެއް ނުވެވޭނެ. އަދި ކިޔަވާ ޖުމްހޫރިއްޔާއެއް ރައްޔިތުން އަށް ނުޖެހޭ ކޮޅުކަމުން ހުރެގެން ދުސްތޫރު ވެސް ގެންގުޅުމެވެ. ދައުލަތު އޮޑިޔާގެ އެތެރެ ޖުމްހޫރިއްޔަތަކީ މިހާރު ޖެހޭނީ. ބޭރު ހަސަދަވާ ތެރޭގައި ޖެހޭކަން ވިޔަފާރި ސަރުކާރު އެކި ފިޔަތު އަޅުގަނޑުމެން އެޅެއެން. ޔަގީނުން ގައުމުގެ ޖުމްހޫރިއްޔާއިން ރަސްމީކަމަކީ އިންސާފު ގާނޫނު އަދިސް ވެފައިވޭ. ދުނިޔެސްޓާ ވިލާތު ތާރީޚުތަކަށް 200 އަހަރު ހަމަޖެހިފަ ފުލުހު އުފެދުމުގެ ސިޔާސީ ނިޒާމު ބަދަލުކުރަނިވިފައެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭ ވެސް މިކަން ވަނީ ތަޖުރިބާ ކުރަމުން.

މި ސަވާބާ ހުރި ދިވެހި ސިޔާސީ ތަނަވަސް ޖުމްހޫރިއްޔާ އައުގެ ބަޖެޓު ދިއުމަކީ ރައްޔިތުންގެ އަގުވެރި ހުކުމުވެރިކަން. ހިންގުމުގެ ބާރާއި ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރާއި ޤާނޫނާ އެއްގޮތަށް ނިޔާ ކަނޑައެޅުމުގެ ބާރު ވަކިވަކިން މުސްތަޤިއްލު ގޮތެއްގައި އޮތުން. އަދި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސްގެ ހަރުދަނާކަން. މަޖިލިސްގެ މެންބަރުން، އާދައިގެ ރައްޔިތުންނާ އެންމެ ގާތުން. ބައެއް ޖުމްހޫރިއްޔާ ތަކުގައި، ވެރިކަމާއި ރައްޔިތުންގެ ގުޅުން ތަނަވަސް ކުރުމަށް މަޖިލިސްގެ މެންބަރުންނާ ބައްދަލުވުން ދާއިމީ އެޖެންޑާ ހަދާފައި ހުރޭ. ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުން ހަރުދަނާ ކުރުމަށްޓަކައި، މަޖިލިސްގެ ބައެއް ޖަލްސާތަކުގެ ވާހަކަ އަޑު، މެންބަރުން ނުވަތަ ޚިޔާލު އާންމުންނާ ހަމައަށް ގެނެސްދެވޭ.

ކޮންމެއަހަރެއް ޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ތަނބަކޭ، ޤައުމުގެ ބާރަކޭ، އިދާރީ ތަރައްޤީގެ ދިވެހިރާއްޖޭ އާދައިގެ ރައްޔިތުން. މުޅިންގެ ހުކުމްތެރިކަން ބަޔަކު ވަރަކަށް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރަދު ތަނަވަސް ވާނެ!

އިސްތިއުމާރީ ބާރުތަކުގެ ގެޑުތެރޭގައި، ރާއްޖޭ މުސްތަޤިއްލު ޤައުމެއްގެ ގޮތުގައި، ދެމިން ހުރެ އަހަރު ވަންދެން ދުނިޔޭގައި ރާއްޖޭގެ ރަނގަޅު ހަރުދަނާ ވުމުން. މަދަނީ އާދައިގެ ޤައުމެއްކަމަށް ދިވެހިންގެ ހިތްވަރާއި ދުވިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިވެރިކަމުން.

މި ޤައުމުގެ އަބަދާއި އިއްޒަތްތެރިކަމާއި، މާޒީގެ އަބްޔާޟުންނާއި ޖުމްހޫރީ ޒައިމުން ކުރައްވާފައިވާ ހިއްސާއާއި މިންނަތްތެރިން. އަހަރެން ކުރިން، ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔަތު ދުވަހު އަންނަނީ ޤައުމީ ރައްކާތެރިކޮށް ގެން.

”ޤައުމިއްޔަތުގެ އަސާސް ކުރުވަނީ“ އަލްމަރްހޫމް މަހުމޫދު އިބްރާހީމް ޝިހާބު ހޮޅުޔަތައިގެ ފުރަތަމަ އަރާރާގައި ބެއްލެވުން ވިދާޅުވެފައިވާ، ”ޤައުމިއްޔަތުގެ މައިގަނޑު އަސާސަކީ ޤައުމީ ބަސްފުޅުތަކާއި ދުވަސްތަކާއި ނިޝާނު... އަދިގަނޑުމެންގެ އަމިއްލަ ބަސް އަދިގެން ހިމެނޭ ދަނޑިވަޅަ، އަ އަދިގެންދަނީ އަދިގަނޑުމެންގެ ޤައުމިއްޔަތުގެ އަސްލު ހެއްޔާ ގައިމު ބިނގާލެވޭ. އަގު ފުރަގައި ދިވެހި ޤައުމިއްޔަތައް އަންނާނެ ކަމަށް އަދިގަނޑު ހަމަ ގައިމުވެސް ނުދެނިންނާނަމެވެ.“

އަހަރެމެން އަދިގަނޑުމެންގެ ޤައުމިއްޔަތު ކަރުދާސް ކުރެވޭ މުދައްރިސުންގެ ފުރުސަތާއި ދަރިވަރުންގެ ހިތްތަކުގައި ދިވެހި ބަހަށް ވަރަށް މަތިވެރި ޤައުދަރެއް އުފައްދައިގެން.

ދިވެހި ޤައުމު، ޤައުމުކަން ހުރި، ފުރަތަރަވެރި އިބްތިދާއީ ސްކޫލުގެ ޤޮށީބާނީ އަދިގަނޑުމެންގެ ޒަވާނުންނަށް ފުރަތަމަތަރިވޭން. އެބޭފުޅުންގެ ޚިދުމަތަށް ހާއްސަ، އެބޭފުޅުން ހިންގެވި މަގުން ހިމަނުން ދިވެހި ދަރިންނަށް ތަމްރީނު ދިނީމެވެ.

ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާއަކީ ރަށްވެހިކަން ދުވަހު އަންނަނީ، ސަބަބަކީ ތިހާލަތުގައި ވަނީ އަމިއްލަ ވަރު ޤައުމިއްޔަތު ހިމާޔަތް ކުރެވޭނެ.

ތިރައްޓަށް ބަރުގެ ފުރުތަތީބުން ރަނގަ ނުވެ ތިބުމެވެ. ދިވެހިންނަކީ އައު ބަހައްޓަން، އަމާޒަކީ އައު މަސްޖިދެއްޓަން އަނގަތިވެ، ފުރުޞަތު ލިބޭނެ ޤައުމިއްޔަތާ އިދިކޮޅު ޝަރަޢާތީ ތަރަކާ ތިރިމަތީގާ މުޤާބިލަ ކުރެވޭނެ.

ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާތަ ކުރިއަރާފައި ދިވެހި ޤައުމުގެ ފުރާނަ ސަލާމަތީކަން ކުރެވޭނެ.

ދުވަސް އާޝޫރާގެ ފުރުސަތުތަކަށް ކަމުގައިވާ، އަދި އެރުވޭ ބަހުގެ ޝާއިރުން ކަމުގައިވާ، އައިޝާ މުޙައްމަދު އިޞްލާޙް ވިދާޅުވެފައިވެ.

”ޤައުމު މަޖިހަށް ސަރަ މަޖިހަށް ޖާނުން ތޮއްބެ ބިނގެ“

”ޤައުމު ހުރިގެން ވަނީ ދިރުންތެރިވެ. ދިން ނެތިއްޖެނަމަ، ކަރާމަތުގެ ޤައުމުވެސް ނެތި ދިޔައީ އެވެ.“

އައްސަލާމް އަލައިކުމް.